

مقایسه نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در مقطع متوسطه بندرعباس

لقمان کشاورز^{۱*}، مجید جلالی فراهانی^۲، سیدمحمد انصاری^۳

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۳/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۶/۱۳)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مقایسه نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی مقطع متوسطه بندرعباس بود. جامعه آماری تحقیق همه معلمان دروس غیر از تربیت بدنی (۶۲ نفر) و دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه شهر بندرعباس (۲۰۰۰ نفر) بودند. برای نمونه تحقیق، بر اساس جدول مورگان، ۳۷۷ دانش‌آموز به طور تصادفی ساده و ۶۲ معلم غیر تربیت بدنی به طور کل شمار انتخاب شدند. به منظور دستیابی به اهداف تحقیق از دو پرسشنامه ۳۴ سؤالی محقق ساخته «بررسی نگرش معلمان و دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی» استفاده شد. روایی هر دو پرسشنامه به تأیید ۱۵ متخصص رسید و پایایی آن در آزمونی مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۳ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی مانند کلموگروف-اسمیرنوف، تی استودنت تک گروهی و مستقل و رگرسیون خطی با کمک نرم‌افزار SPSS استفاده شد. یافته‌های تحقیق نشان داد نگرش معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی نامطلوب است. بین نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی ارتباط معناداری وجود دارد. نگرش دانش‌آموزان قابلیت پیش‌بینی نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی را داراست. بین نوع نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی تفاوت معناداری وجود ندارد.

واژگان کلیدی

معلمان تربیت بدنی، دانش‌آموزان مقطع متوسطه، نگرش.

مقدمه

تربیت افراد سالم، اندیشمند و خلاق جهت آینده‌ای مطمئن هدف آرمانی تمام جوامع بشری است، به طوری که نیل به این مرحله، از اهم اهداف دولتمردان و مردم هر جامعه‌ای است. در چند دهه اخیر، ورزش و تربیت بدنی و نقش آن در تندرستی و نشاط یکی از مباحث مورد توجه صاحب نظران عرصه پزشکی ورزشی قرار گرفته است. آثار مفید و سودمند برنامه‌ها و فعالیت‌های بدنی در زمینه‌های مختلف بر کسی پوشیده نیست. نتایج برخی تحقیقات دال بر این است که ورزش و فعالیت‌های بدنی منظم، سازمان یافته و مستمر عامل بسیار مهمی در توسعه سلامت و نشاط تمام اقشار جامعه است (سعادت، ۱۳۸۷).

دانش آموزان و نوجوانان قشر عظیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و پویایی و نشاط آنان تضمین کننده سلامت اقتصادی- اجتماعی کشور در آینده است، لذا درس تربیت بدنی و اجرای فعالیت‌های منظم ورزشی در مدارس و آموزشگاه‌ها یکی از ابزارهای کلیدی و مؤثر رشد نسل آینده محسوب می‌شود. برای دستیابی به این هدف در مدارس، درس ورزش و تربیت بدنی تنها درسی است که علاوه بر افزایش تجارب علمی دانش آموزان، درصدد است از طریق فعالیت‌های جسمانی تمام ابعاد انسانی از جمله بعد جسمی، روحی، اخلاقی، فرهنگی، حرکتی و اجتماعی را تقویت کند، چرا که اعتقاد بر این است برای داشتن جامعه‌ای پویا و مترقی به افرادی سالم از لحاظ جسمی، همچنین تقویت شده در همه ابعاد انسانی نیازمندیم (خلجی، ۱۳۸۷).

الهام پور (۱۳۸۲) نشان داد عملکرد، پیشرفت تحصیلی، رشد اجتماعی و توانایی کلامی دانش آموزان دختر عضو تیم‌های ورزشی در دروس دینی، عربی، علوم اجتماعی، فارسی، زبان خارجه، ریاضی، علوم، حرفه، تربیت بدنی، انضباط و هنر به طور معناداری بالاتر از سایر

دانش آموزان است.

یافته‌های همایی و پورنگار (۱۳۸۲) نیز بیانگر این است که ورزش و فعالیت حرکتی بر افزایش مهارت‌های دختران، مانند برقراری ارتباط با همسالان و دوست یابی، تأثیر چشمگیری دارد. علاوه بر این یافته‌ها، پیروی (۱۳۸۳) نیز بیان داشت ورزش صبحگاهی بر ایجاد روابط اجتماعی، علاقه‌مندی به دروس دیگر و افزایش سرعت یادگیری تأثیر دارد.

در خصوص درس تربیت بدنی نکته مهم و قابل بررسی این است که دانش آموزان برای اینکه بتوانند از طریق فعالیت‌های جسمانی تمام ابعاد خود را توسعه دهند، نیاز به معلمان کیفی و کار آشنا به امور تربیت بدنی دارند. تحقق این امر نیز مستلزم ارتباط مناسب بین معلمان تربیت بدنی با دانش آموزان و نگرش مطلوب تمامی افراد حاضر در مدارس از جمله معلمان سایر دروس و دانش آموزان است. بنابراین، شناخت جایگاه معلمان تربیت بدنی در مدارس و نوع نگرش دانش آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی اهمیت ویژه‌ای دارد.

بررسی متون مرتبط با حوزه تحقیق بیانگر این است که بیشتر مطالعات انجام شده صرفاً به اهمیت درس ورزش و تربیت بدنی، همچنین ویژگی‌های معلمان تربیت بدنی پرداخته‌اند. درباره نگرش افراد حاضر در مدارس به معلمان تربیت بدنی به ویژه در ایران، تحقیقات محدودی انجام شده است. یافته‌های سنجری و همکاران (۱۳۸۳) نشان داد نگرش دبیران سایر دروس به نظارت و ارزشیابی درس تربیت بدنی نامطلوب است. استران و کارتر اسمیت (۲۰۱۰) نیز با بررسی وضعیت آموزشی کلاس‌های تربیت بدنی مدارس دوره راهنمایی انگلستان، دریافتند معلمان به مفاهیم آموزشی و برنامه‌ریزی توجه کمتری دارند و بیشتر به مدیریت کلاس، تقسیم ابزار و جز آن می‌پردازند. مک کنزی و همکاران (۲۰۰۶) دریافتند به دلیل بی‌نظم

والدین به معلمان تربیت بدنی است. همچنین، عدم انجام بازی‌های تفریحی، عدم آموزش رشته‌های مختلف ورزشی، و رفتار نامناسب معلمان از مهم‌ترین دلایل نگرش منفی دانش‌آموزان به معلمان درس تربیت بدنی بیان شده است.

یافته‌های انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۰۹) در خصوص نگرش والدین و دانش‌آموزان به درس تربیت بدنی و معلمان ورزش و تربیت بدنی گویای این است که به دلیل نداشتن طرح درس و برنامه منظم، همچنین نامشخص بودن اهداف درس، والدین و دانش‌آموزان در مقایسه با سایر دروس، اهمیت کمتری به درس تربیت بدنی قائل می‌شوند و به معلمان درس تربیت بدنی نگرش مثبتی ندارند. همچنین، رفتار نامناسب معلمان با دانش‌آموزان و والدین، تقویت‌کننده نگرش منفی دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی است.

یافته‌های آنگس (۲۰۱۲) بیانگر این است که عدم استفاده از استانداردهای تعیین شده در کلاس درس ورزش و تربیت بدنی، انتظارات بیش از حد از دانش‌آموزان برای بهبود وضعیت جسمانی در کلاس درس ورزش و تربیت بدنی، کیفیت آموزشی نامناسب، و نارکارآمدی روش‌های ارزیابی درس تربیت بدنی موجب نگرش منفی دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی می‌شود. یافته‌های ساجلی و دمیرهان (۲۰۱۱) بیانگر این است که بین مهارت، دانش و سطح تحصیلی معلمان تربیت بدنی تفاوت آماری معناداری وجود دارد که این تفاوت موجب نگرش متفاوت به معلمان تربیت بدنی در مدارس می‌گردد. نتایج تحقیق پالوماکی و هیکینارو-جانسون (۲۰۱۳) نشان داد نوع برنامه درسی معلمان تربیت بدنی تأثیر مثبتی در نگرش سایر افراد به معلمان ورزش و تربیت بدنی دارد.

لذا، با استناد به موارد مزبور، چنین می‌توان بیان کرد که فعالیت‌های ورزشی و تربیت بدنی و برگزاری درس تربیت بدنی در مدارس مفید است و برای اجرای آن به

بودن معلمان درس تربیت بدنی در کلاس، دانش‌آموزان به آن‌ها نگرش خوبی ندارند.

کورتیس و همکاران (۲۰۱۱) دریافتند در ۹۳٪ کلاس‌های مورد آزمون، ارتباط ناهماهنگی بین معلمان تربیت بدنی و دانش‌آموزان وجود داشت. نتایج پژوهش دانچیکوا و آنتالا (۲۰۱۱) نشان داد ۲۴/۷ درصد معلمان درس تربیت بدنی در کلاس درس تربیت بدنی، رشته‌های ورزشی محدودی را آموزش می‌دهند و تعداد زیادی از آن‌ها بالای ۵۰ سال سن دارند. همچنین، نتایج تحقیق مؤید این است که نگرش مثبتی به معلمان تربیت بدنی در مدارس وجود ندارد.

یافته‌های انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۱۳) بیانگر این است که مهم‌ترین دلیل نگرش منفی دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی در مدارس عبارت است از عدم تسلط معلمان تربیت بدنی به تعداد زیادی از رشته‌های ورزشی، وضعیت جسمانی نامناسب، پوشش نامناسب معلمان تربیت بدنی در مدارس، رفتار نامناسب با دانش‌آموزان و والدین، عدم توجه کافی به وضعیت جسمانی دانش‌آموزان هنگام برگزاری کلاس تربیت بدنی، عدم رعایت استانداردهای آموزشی در تدریس درس تربیت بدنی و عدم توجه به دستورالعمل‌های موجود در درس تربیت بدنی. یافته‌های انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۰۹) بیانگر این است که نگرش دانش‌آموزان به درس تربیت بدنی و معلمان ورزش و تربیت بدنی با اتفاقاتی که هنگام اجرای درس تربیت بدنی افتاده، ارتباط معناداری دارد. همچنین، مهم‌ترین دلیل نگرش منفی دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی رفتار نامناسب معلمان تربیت بدنی در کلاس درس است.

نتایج پژوهش وینبرگ و گالد (۲۰۰۷) مؤید این است که برخی معلمان درس تربیت بدنی برای وادار کردن دانش‌آموزان به مشارکت در کلاس درس، آنان را تنبیه می‌کنند که این عامل موجب نگرش منفی دانش‌آموزان و

۳۴ سؤالی محقق ساخته «بررسی نگرش معلمان و دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی» استفاده شد. پرسشنامه‌ها از نظر مفهوم یکسان و حاوی ۳۴ سؤال بسته بود که با مقیاس پنج ارزشی لیکرت از خیلی زیاد تا خیلی کم، شش خرده مقیاس علمی، پژوهشی، ورزشی، آموزشی، اجتماعی و رفتاری و اخلاقی معلمان تربیت بدنی را سنجید. روایی هر دو پرسشنامه به تأیید ۱۵ متخصص رسید و پایایی آن‌ها در آزمونی مقدماتی با ۳۰ آزمودنی با آلفای کرونباخ ۰/۸۱ و ۰/۸۳ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی شامل جدول توزیع فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد و روش‌های آمار استنباطی مانند کلموگروف-اسمیرنوف، تی تک گروهی، رگرسیون خطی، و تی استودنت مستقل با نرم افزار SPSS استفاده شد.

یافته‌های تحقیق

جدول ۱ وضعیت سن و پایه تحصیلی دانش آموزان، همچنین وضعیت سن و سابقه خدمت معلمان غیر از تربیت بدنی شهر بندرعباس را نشان می‌دهد.

معلمان توانمندی نیازمندیم. اما، علی‌رغم چنین فوایدی، در مدارس، درس تربیت بدنی در قیاس با سایر دروس اهمیت و محبوبیت کمتری دارد و چنین تفکری ممکن است از نگرش معلمان سایر دروس و دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی در کنار سایر عوامل منتج شده باشد. لذا، از آنجا که تحقیقی تاکنون این موضوع را به طور علمی در کشور بررسی نکرده است، پژوهش حاضر درصدد است به این سؤال پاسخ دهد که نگرش معلمان سایر دروس و دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی بندرعباس چیست؟ و آیا بین نگرش آن‌ها ارتباطی وجود دارد؟

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق با توجه به ماهیت آن از نوع توصیفی-تحلیلی بود که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری تحقیق همه معلمان دروس غیر از تربیت بدنی (۶۲ نفر) و دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهر بندرعباس (۲۰۰۰۰ نفر) بودند. برای نمونه تحقیق بر اساس جدول مورگان، ۳۷۷ دانش آموز به طور تصادفی ساده و ۶۲ معلم به طور کل شمار انتخاب شدند. به منظور دستیابی به اهداف تحقیق از دو پرسشنامه

جدول ۱. وضعیت جمعیت شناختی نمونه‌ها

سن (سال)	تعداد	درصد	پایه تحصیلی	تعداد	درصد
۱۵	۱۰۸	۲۸/۶	اول دبیرستان	۱۰۸	۲۸/۶
۱۶	۱۴۲	۳۷/۷	دوم دبیرستان	۱۴۲	۳۷/۷
۱۷	۹۰	۲۳/۹	سوم دبیرستان	۹۰	۲۳/۹
۱۸	۳۷	۹/۸	پیش‌دانشگاهی	۳۷	۹/۸
مجموع	۳۷۷	۱۰۰	مجموع	۳۷۷	۱۰۰
سن (سال)	تعداد	درصد	سابقه خدمت (سال)	تعداد	درصد
۲۶-۳۰	۱۵	۴۲/۲	۱۰-۱۱	۱۱	۱۷/۷
۳۱-۳۵	۱۴	۲۲/۶	۱۲-۱۳	۹	۱۴/۵
۳۶-۴۰	۲۳	۳۷/۱	۱۴-۱۵	۷	۱۱/۳
۴۱-۴۵	۱۰	۱۶/۱	۱۶-۱۷	۲۱	۳۳/۸
مجموع	۶۲	۱۰۰	۱۸-۱۹	۷	۱۱/۳
			۲۰-۲۱	۷	۱۱/۳
			مجموع	۶۲	۱۰۰

بنابراین هر دو پرسشنامه توزیع طبیعی دارند. به همین دلیل، برای انجام آزمون فرضیه‌ها از آزمون‌های پارامتری استفاده شد.

با توجه به نتایج جدول ۲، از آزمون K-S چنین نتیجه گرفته می‌شود که چون مقادیر سطح معناداری هر سه پرسشنامه بزرگ‌تر از سطح آزمون است، یعنی $\alpha=0/05$ ،

جدول ۲. نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای بررسی وضعیت طبیعی بودن داده‌ها در پرسشنامه‌ها

سطح معناداری	آمار k-s	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	پرسشنامه
۰/۱۷۵	۱/۱	۰/۹۴	۲/۳۱	۹۰	پرسشنامه شناسایی دیدگاه مدیران مدارس به معلمان تربیت بدنی
۰/۵۴	۰/۴۶۲	۰/۸۵	۲/۴۶	۳۷۷	پرسشنامه شناسایی دیدگاه دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی
۰/۶۲	۰/۷۵۴	۱/۰۷	۲/۴	۶۲	پرسشنامه شناسایی دیدگاه معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی

دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی در شاخص علمی در حد متوسط و در پنج شاخص پژوهشی، ورزشی، آموزشی و یاددهی، اجتماعی، رفتاری و اخلاقی نامطلوب است. همچنین، به‌طور کلی، نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی نامطلوب است.

جدول ۳ و ۴ نشان می‌دهد با توجه به سطح معناداری ۰/۰۰۱ که کمتر از ۰/۰۵ است، بین میانگین سطح نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی در شاخص‌های مختلف و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. لذا، با اطمینان ۹۵٪ می‌توان نتیجه گرفت که نگرش

جدول ۳. شاخص‌های مرکزی و پراکندگی نگرش دانش‌آموزان به معلمان درس تربیت بدنی

خطای استاندارد میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی در شاخص‌های مختلف
۰/۰۶۵	۱/۲۷	۳/۱۳	۳۷۷	علمی
۰/۶۰۲	۱/۱۷	۲/۷۱	۳۷۷	پژوهشی
۰/۰۵۶	۱/۰۸۷	۲/۵۱	۳۷۷	ورزشی
۰/۰۳۴	۰/۶۵۴	۲/۰۶۷	۳۷۷	آموزشی و یاددهی
۰/۰۳۸	۰/۷۳۸	۲/۴۱	۳۷۷	اجتماعی
۰/۰۳۳	۰/۶۴۲	۲/۰۹۱	۳۷۷	رفتاری و اخلاقی
۰/۰۴۴	۰/۸۵	۲/۴۶	۳۷۷	نگرش کلی (مجموع هر ۶ شاخص)

جدول ۴. نتایج آزمون تی تک‌گروهی در خصوص نگرش دانش‌آموزان به معلمان درس تربیت بدنی

مقدار آزمون: ۳

سطح معناداری	اختلاف میانگین	df	t	نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی در شاخص‌های مختلف
۰/۰۴۳	۰/۱۳۳	۳۷۶	۲/۰۲۷	علمی
۰/۰۰۱	-۰/۲۸۹	۳۷۶	۴/۸۰۸	پژوهشی
۰/۰۰۱	-۰/۴۸۶	۳۷۶	-۸/۶۸۶	ورزشی
۰/۰۰۱	-۰/۹۳۲	۳۷۶	-۲۷/۶۹۷	آموزشی و یاددهی
۰/۰۰۱	-۰/۵۹۰	۳۷۶	-۱۵/۵۱۸	اجتماعی
۰/۰۰۱	-۰/۹۰۸	۳۷۶	-۲۷/۴۸۷	رفتاری و اخلاقی
۰/۰۰۱	-۰/۵۴۳	۳۷۶	-۱۲/۴۳۱	نگرش کلی (مجموع هر ۶ شاخص)

اطمینان ۹۵٪ می توان نتیجه گرفت که نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در شاخص های علمی و ورزشی در حد متوسط و در شاخص های پژوهشی، آموزشی و یاددهی، اجتماعی، رفتاری و اخلاقی نامطلوب است. همچنین، به طور کلی، نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی نامطلوب است.

نتایج جدول ۵ و ۶ نشان می دهد با توجه به سطح معناداری ۰/۰۰۱ که کمتر از ۰/۰۵ است، بین میانگین سطح نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در شاخص های علمی و ورزشی و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود ندارد و در شاخص های پژوهشی، آموزشی و یاددهی، اجتماعی، رفتاری و اخلاقی با مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. لذا، با

جدول ۵. شاخص های مرکزی و پراکندگی نگرش معلمان سایر دروس به معلمان درس تربیت بدنی

خطای استاندارد میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در شاخص های مختلف
۰/۱۶۱	۱/۱۷۵	۲/۶۹۶	۶۲	علمی
۰/۱۶۴	۱/۲۹۴	۲/۶۳۱	۶۲	پژوهشی
۰/۱۶۴	۱/۳۱۲	۲/۶۹۳	۶۲	ورزشی
۰/۱۶۶	۱/۰۳۳	۲/۲۴۲	۶۲	آموزشی و یادگیری
۰/۱۱۶	۰/۹۱۱	۲/۲۳۸	۶۲	اجتماعی
۰/۱۱۵	۰/۶۶۵	۱/۹۲۷	۶۲	رفتاری و اخلاقی
۰/۱۳۶	۱/۰۷۳	۲/۴۰۱	۶۲	نگرش کلی (مجموع هر ۶ شاخص)

جدول ۶. نتایج آزمون تی تک گروهی در خصوص نگرش معلمان سایر دروس به معلمان درس تربیت بدنی

مقدار آزمون: ۳				
سطح معناداری	اختلاف میانگین	df	t	نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در شاخص های مختلف
۰/۰۶۶	-۰/۳۰۳	۶۱	-۱/۸۷۲	علمی
۰/۰۲۹	-۰/۵۳۳	۶۱	-۲/۰۲۹	پژوهشی
۰/۰۷۱	-۰/۳۰۶	۶۱	-۱/۸۳۹	ورزشی
۰/۰۰۱	-۰/۷۵۸	۶۱	-۵/۷۷۸	آموزشی و یاددهی
۰/۰۰۱	-۰/۷۶۱	۶۱	-۶/۵۸۰	اجتماعی
۰/۰۰۱	-۱/۰۷۲	۶۱	-۱۲/۶۸۶	رفتاری و اخلاقی
۰/۰۰۱	-۰/۷۸۳	۶۱	۱۷/۶۲	نگرش کلی (مجموع هر ۶ شاخص)

خطی وجود دارد. از این رو، جهت شناسایی و تبیین ضرایب رگرسیونی، ضروری است جدول ضرایب رگرسیونی (جدول ۹) عنوان شود.

با توجه به جدول ۷ و ۸ و با تأکید بر میزان F به دست آمده و سطح معناداری ۰/۰۰۱، بین نگرش معلمان سایر دروس و دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی ارتباط معنادار

جدول ۷. خلاصه مدل رگرسیون نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی

خطای معیار تخمین	ضریب تعیین شده	ضریب تعیین	R
۰/۱۲۸	۰/۹۳۴	۰/۹۳۵	۰/۹۶۷

جدول ۸. رگرسیون خطی جهت پیش‌بینی نگرش معلمان سایر دروس از طریق نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی

منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۳/۸۴۷	۱	۳/۸۴۷	۶۸/۵۹۴	۰/۰۰۱
باقی مانده	۰/۲۶۶	۶۰	۰/۰۰۴		
کل	۴/۱۱۳	۶۱			

جدول ۹. ضرایب رگرسیونی مرتبط با پیش‌بینی نگرش معلمان سایر دروس از طریق نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی

سطح معناداری	t	ضرایب استاندارد شده		مدل
		Beta	Std. Error	
۰/۰۰۱	۳۴/۹۷۰		۰/۷۲۹	ضریب ثابت
۰/۰۰۱	۲۹/۴۷۲	۰/۹۶۷	۰/۲۳۴	نگرش سایر معلمان

نتایج جدول ۷، ۸ و ۹ نشان می‌دهد، با توجه به ضریب رگرسیون خطی، همچنین سطح معناداری و تی محاسبه شده، بین نگرش معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی ارتباط معناداری وجود دارد. بنابراین، نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی ۹۳٪ قابلیت پیش‌بینی نگرش معلمان سایر دروس به معلمان درس تربیت بدنی را داراست.

معادله رگرسیونی نگرش معلمان سایر دروس از

روی نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی:
 (نگرش دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی) $+ ۰/۲۳۴$
 $= ۰/۷۲۹$ نگرش معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی

نتایج جدول ۱۰ نشان می‌دهد با توجه به تی محاسبه شده و سطح معناداری ۰/۶۴۷، میان نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان درس تربیت بدنی تفاوت آماری معناداری وجود ندارد.

جدول ۱۰. نتایج آزمون تی مستقل در مقایسه نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی

متغیر گروه	تعداد	میانگین	t	درجه آزادی	سطح معناداری
دانش‌آموزان	۳۷۷	۲/۴۶	۰/۴۶	۴۳۷	۰/۶۴۷
معلمان سایر دروس	۶۲	۲/۰۴			

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش نشان داد دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس شهر بندرعباس به معلمان درس تربیت بدنی نگرش مطلوب و مناسبی ندارند که با نتایج تحقیقات سنجری و همکاران

(۱۳۸۳)، دانچیکوا و آنتالا (۲۰۱۱)، انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۱۳)، وینبرگ و گولد (۲۰۰۷)، مک کنزی و همکاران (۲۰۰۶) و استران و کارتر اسمیت (۲۰۱۰) همخوانی دارد.

از این رو، با استناد به یافته‌های تحقیق و پیشینه موجود در خصوص نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس به معلمان تربیت بدنی در شهر بندرعباس می‌توان چنین بیان کرد که عوامل زیادی بر نگرش افراد مزبور به معلمان تربیت بدنی تأثیرگذار است. برخی از آن‌ها عبارت‌اند از نداشتن مدیریت در کلاس؛ نداشتن ارتباط مؤثر با دانش‌آموزان، والدین و سایر معلمان؛ تسلط نداشتن به برخی رشته‌های ورزشی؛ وضعیت جسمانی نامناسب معلمان تربیت بدنی؛ پوشش نامناسب معلمان تربیت بدنی در مدارس؛ عدم توجه کافی به وضعیت جسمانی دانش‌آموزان؛ اتفاقات ناخوشایند در کلاس درس تربیت بدنی؛ و سخت‌گیری‌های بیش از حد معلمان تربیت بدنی.

از آنجا که معلمان تربیت بدنی، علاوه بر وظیفه آموزش، اهداف مختلفی برعهده دارند- مانند اهداف اجتماعی، اخلاقی، رفتاری، و ارتقای سطح سلامت جسمانی و روحی دانش‌آموزان- لذا، در کلاس باید با دقت و وسواس بیشتری حضور داشته باشند. از سوی دیگر، از آنجا که درس تربیت بدنی در مقایسه با سایر دروس در فضای آزاد و در سالن ورزشی یا در حیاط مدرسه برگزار می‌شود و معلمان تربیت بدنی با لباس ورزشی در کلاس درس حضور می‌یابند، به نظر می‌رسد ظاهری غیررسمی‌تر به خود گرفته و ارتباط نزدیک‌تر و عاطفی‌تری در مقایسه با سایر معلمان، بین معلمان تربیت بدنی و دانش‌آموزان ایجاد می‌شود. چنین جو، محیط و ارتباط صمیمی در سایر دروس کمتر به وجود می‌آید. شاید این عامل موجب نگرش منفی به معلمان تربیت بدنی در مدارس شده است. اما از آنجا که در مدارس به درس تربیت بدنی در مقایسه با دروس دیگر اهمیت کمتری داده می‌شود، به نظر می‌رسد نظارت کمتری به درس تربیت بدنی در مدارس می‌شود، و عدم نظارت دقیق، برخی نارسایی‌ها در برگزاری کلاس درس تربیت بدنی را در مدارس به دنبال دارد که بر نگرش نامطلوب

دانش‌آموزان و سایر افراد به معلمان تربیت بدنی در مدارس تأثیر مستقیمی دارد. همچنین، عدم نظارت مستقیم و مرتب منجر به عدم انجام وظایف دقیق معلمان تربیت بدنی در کلاس درس تربیت بدنی می‌شود. چنین رویکردی در مدارس به کم‌اهمیت بودن درس تربیت بدنی در مقایسه با سایر دروس، همچنین نامنظم بودن معلم ورزش و تربیت بدنی می‌انجامد.

از این رو، توصیه می‌شود برای بهبود نگرش معلمان و دانش‌آموزان به معلمان تربیت بدنی، مسئولان وزارت آموزش و پرورش در انتخاب و استخدام معلمان تربیت بدنی راهکارهای لازم را برای جذب افراد تحصیل کرده در رشته تربیت بدنی اتخاذ نمایند. همچنین، توصیه‌های لازم برای نظارت مستمر و دقیق جهت برگزاری کلاس‌های درس تربیت بدنی مطابق با دستورالعمل‌های تدریس درس تربیت بدنی در مقاطع مختلف تحصیلی به عمل آورند. به مسئولان وزارت آموزش و پرورش و تربیت بدنی توصیه می‌شود برای مدیریت کلاس درس تربیت بدنی در فضای آزاد، همچنین مهارت‌های ارتباط مؤثر آموزش‌های لازم را به معلمان تربیت بدنی بدهند.

همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد بین نگرش دانش‌آموزان و معلمان سایر دروس مدارس به معلمان تربیت بدنی ارتباط معناداری وجود دارد و بین نوع نگرش آن‌ها به معلمان تربیت بدنی تفاوت آماری معناداری وجود ندارد. یافته‌های پژوهش با نتایج سنجری و همکاران (۱۳۸۳)، کورتیس و همکاران (۲۰۱۱)، و انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۱۳ و ۲۰۰۹) همخوانی دارد. بنابراین، بین نگرش افراد تأثیرگذار و تأثیرپذیر از جمله معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان، ارتباط معناداری در خصوص نگرش به معلمان تربیت بدنی وجود دارد. با توجه به اینکه این نگرش در گذشته در مدارس وجود داشته است که هر فردی با هر توانایی و دانشی می‌تواند معلم تربیت

بدنی باشد و معلم تربیت بدنی فقط با یک توپ دانش‌آموزان را به حال خود رها می‌کند و دانش‌آموزان وقت خود را در ساعت درس ورزش و تربیت بدنی به بطالت می‌گذرانند، با گذشت سال‌های زیاد و علمی شدن رشته تربیت بدنی و وجود معلمان ورزش و تربیت بدنی متخصص در مدارس، چنین تصور نادرستی هنوز در مدارس حاکم است و بر نگرش ذی‌نفعان تأثیر می‌گذارد. ارتباط مستمری بین معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان در مدارس وجود دارد و ارتباط مزبور بر تقویت نگرش نامطلوب به معلمان تربیت بدنی تأثیر گذار بوده است.

از سوی دیگر، به نظر می‌رسد ریشه چنین تفکری را بین معلمان تربیت بدنی مدارس باید جستجو کرد. وقتی معلم تربیت بدنی برای حضور در کلاس درس تربیت بدنی طرح و برنامه منظمی نداشته باشد، بی‌نظمی در کلاس درس تربیت بدنی حاکم باشد، و معلم تربیت بدنی از اصول علمی آموزشی و تربیت بدنی برای تدریس تربیت بدنی استفاده نکند، چگونه می‌توان انتظار داشت نگرش مثبت و مطلوبی به معلمان تربیت بدنی در مدارس به وجود آید؟ همچنین، در برخی موارد معلمان تربیت بدنی در دانشگاه‌ها صرفاً به دنبال اخذ مدرک تحصیلی‌اند و با انگیزه کم در دانشگاه به تحصیل مشغول‌اند و اخذ مدارک تحصیلی را برای ورود به مدارس و استخدام در وزارت آموزش و پرورش استفاده می‌کنند و آنچه را به طور علمی در دانشگاه فرا گرفته‌اند در تدریس درس تربیت بدنی به کار نمی‌گیرند و با لباسی نامناسب در محیط مدرسه تردد می‌نمایند؛ لذا، چگونه می‌توان انتظار داشت جایگاه معلم تربیت بدنی در مدارس حفظ شود؟

با توجه به اینکه سلامت جسمانی دانش‌آموزان در کلاس ورزش و تربیت بدنی از اولویت و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، و در صورت بروز بی‌احتیاطی دانش‌آموزی، معلم تربیت بدنی با رفتاری نامناسب با آن‌ها برخورد می‌کند، چگونه می‌توان انتظار داشت دانش‌آموزان و والدین به معلمان تربیت بدنی نگرشی مثبت داشته باشند؟ همچنین، رفتار معلمان و نوع تعامل آن‌ها به دلیل نوع پوشش ظاهری ورزشی با سایر معلمان متفاوت است و معلمان تربیت بدنی در مباحث علمی و اجتماعی در مدرسه و با سایر معلمان کمتر مشارکت می‌کنند که علت آن نیز شاید عدم شناخت مهارت‌های ارتباطی باشد، لذا، سایر معلمان کمتر آن‌ها را می‌پذیرند.

چنین تفکراتی در مدارس ایجاد بستری برای داشتن تفکر نامناسب به معلمان تربیت بدنی فراهم می‌کند که توصیه می‌شود معلمان تربیت بدنی نسبت به جایگاه خود در مدارس با حساسیت بیشتری برخوردار نمایند. توصیه می‌شود معلمان تربیت بدنی به درس تربیت بدنی اهمیت دهند و برای کسب دانش و تخصص‌های لازم، انجام تحقیقات علمی ورزشی در مدارس، اطلاع‌رسانی دقیق از جایگاه رشته تربیت بدنی در بین سایر رشته‌های دانشگاهی، تسلط به مهارت‌های ارتباطی مؤثر، مشارکت در برنامه‌ها و فعالیت‌ها و مباحث علمی در مدارس، رعایت برخی اصول اخلاقی در مدارس، رفتار مناسب با والدین و دانش‌آموزان، و دادن اطلاعات مناسب از فعالیت‌های علمی و پژوهشی خود به سایر معلمان مدرسه تلاش کنند تا نگرش معلمان سایر دروس و دانش‌آموزان به آن‌ها رویکرد واقعی و مثبتی شود.

منابع

۱. سعادت، حکیمه (۱۳۸۷). تحرک رمز سلامت. سایت www.irib.com.
۲. خلجی، حسن (۱۳۸۷). اصول و مبانی تربیت بدنی. دانشگاه پیام نور، چاپ دوم، ص ۵۶.
۳. الهام‌پور، حسین (۱۳۸۲). مقایسه پیشرفت تحصیلی، رشد اجتماعی و توانایی کلامی دانش‌آموزان دختر عضو تیم‌های ورزشی مدارس راهنمایی شهردزفول با سایر دانش‌آموزان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد.
۴. همایی، رضا؛ پورنگار، کریم (۱۳۸۲). تأثیر ورزش بر افزایش مهارت‌های اجتماعی دختران. مجموعه چکیده مقالات اولین کنفرانس بین‌المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی، نشر موعود.
۵. پیروی، علی‌اکبر (۱۳۸۳). تأثیر ورزش صبحگاهی بر روحیه و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه منطقه ۲ تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ریاضی تربیتی دانشگاه تهران.
۶. سنجر، بتول؛ نادریان، مسعود؛ اهودی، غلامرضا (۱۳۸۳). بررسی و نگرش مدیران مدارس و معلمان تربیت بدنی دبیرستان‌های دخترانه شهر اصفهان نسبت به درس تربیت بدنی و ارائه راهکارهای مؤثر در این زمینه. مجله علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان، سال اول، شماره اول: ۱۷-۲۸.
7. Stran, M.; Curtner-Smith, M.D. (2010). Impact of different types of knowledge on two preserves teachers' ability to learn and deliver the Sport Education model. *Physical Education & Sport Pedagogy*. 15(3): 243-256.
8. McKenzie, T.L.; Catellier, D.J.; Conway, T.; Lytle, L.A.; Grieser, M.; Webber, L.A. et al. (2006). Girls' activity levels and lesson contexts in middle school PE: TAAG baseline. *Med Sci Sports Exerc*, 38(7):1229-35.
9. Curtis, B.J.; Zraly, C.B.; Marendia, D.R.; Dingwall, A.K. (2011). Histone lysine demethylases function as co-repressors of SWI/SNF remodeling activities during Drosophila wing development. *Dev. Biol.* 350(2): 534-547 (Export to RIS).
10. Dančiková, Veronika; Antala, Branislav (2011). School Managers' Opinions about Physical and Sport Education of Boys and Girls, 6th Fiep European Congress, Croatia: 116-122.
11. National Association for Sport and Physical Education (2013). A Quality Physical Education Program Will Keep Your School Fit to Achieve, available on www.aahperd.org/naspe.
12. National Association for Sport and Physical Education (2009). Appropriate Instructional Practice Guidelines for Middle School Physical Education, 3rd ed., available on www.aahperd.org/naspe.
13. Weinberg, S. & Gould, D. (2007) *Foundations of sport and exercise psychology*. USA: Human Kinetics.
14. National Association for Sport and Physical Education (2009) *Physical Activity Used as Punishment and/or Behavior Management*, available on the www.aahperd.org/naspe
15. Angus, G. Johnston (2012). Improving Physical Education in Primary Schools, A report by HM Inspectorate of Education, available on <http://www.educationscotland.gov.uk>.
16. Saçlı, Fatma; Demirhan, Giyasettin (2011). Comparison the critical thinking skill levels of students in Physical Education Teacher Education, Coaching, and Recreation Programs. 41: 372-385.
17. Palomäki, Sanna & Heikinaro-Johansson Pilvikki (2013). The influence of teachers education on the pedagogical thinking of physical education pre-service teachers, Department of Sport Sciences. University of Jyväskylä, Finland, available at http://www.aiesep.ulg.ac.be/upload/poster_jyv_06_s1_3.pdf.

Comparison of the Attitude of Students and Teachers of other Courses to the Teachers of Physical Education at the High School in Bandarabbas

Loghman Keshavarz^{1*}, Majid Jalali Farahani², Seyed Mohammad Ansari³

(Received: 10 June 2013 Accepted: 4 Sep. 2013)

Abstract

The purpose of this research was to study and comparison of the attitude of students and teachers of other courses to the teachers of physical education at the high school in Bandarabbas, Iran. Statistical population of the research was 62 teachers of non- physical education courses, and 20000 students of Bandarabbas high schools. On the basis of Morgan table, 377 students were randomly selected, and all of the teachers were selected as total number of research samples. In order to achieving the required data, two researcher made questionnaires were used. Their validity was confirmed by the 15 experts and their reliability was studied in an introductory survey with 30 subjects and was confirmed by Cronbach's Alpha of 0.81 and 0.83. In order to achieving the research purposes, the descriptive and inferential statistics methods such as Kolmogorov-Smirnov, one sample T-test, liner regression, and independent sample T-test by SPSS software were used. Research findings showed that students and teachers of other courses have an undesirable attitude to the teachers of physical education. There is a significant correlation between students and teachers of other courses attitudes to the teachers of physical education. Student's attitude is the predictor factors teachers' attitude to the teachers of physical education. And there is not meaningful difference between students and teachers of other courses to the teachers of physical education.

Keywords

attitude, high school students, teachers of physical education.

1. Assistance Professor in Physical Education Department, Payame Noor University, Iran. Email: keshavarzlo@yahoo.com
2. Associated Professor in Sport Management, University of Tehran, Tehran, Iran
3. M.Sc. in Sport Management, Payame Noor University, Iran